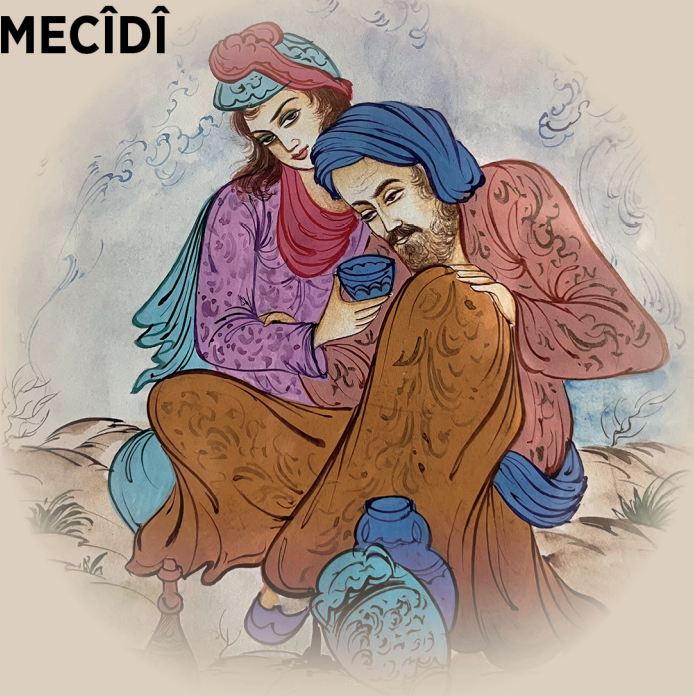

MECÎDÎ

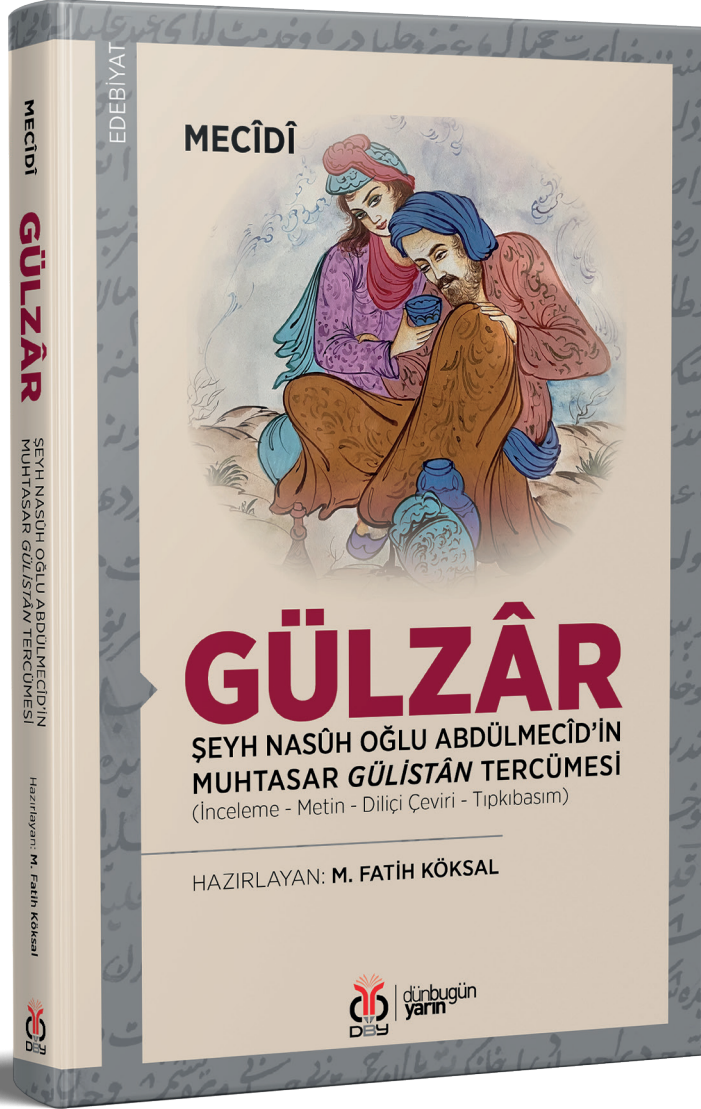

GÜLZÂR

ŞEYH NASÛH OĞLU ABDÛLMECÎD'İN
MUHTASAR *GÛLİSTÂN* TERCÜMESİ

(İnceleme - Metin - Diliçi Çeviri - Tıpkıbasım)

HAZIRLAYAN: M. FATİH KÖKSAL

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün” ü yaşamak
“yarın” ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün” ü yaşamak
“yarın” ları aydınlatır.

İçindekiler

Ön Söz.....	7
Kısaltmalar	10

BİRİNCİ BÖLÜM

Mecîdî'nin Hayatı ve Eserleri	11
1. Hayatı	11
2. Eserleri	22
2.1. Türkçe Eserleri.....	24
2.2. Arapça Eserleri.....	37
2.3. Farsça Eserleri.....	50
2.4. Abdülmecîd b. Nasûh'a İsnat Edilen Eserler.....	51

İKİNCİ BÖLÜM

Gülzâr	57
1. Eserin Tanıtımı.....	57
1.1. Eserin Adı	57
1.2. Eserin Türü	58
1.3. Eserin Yazıldığı Tarih.....	59
1.4. Eserin Yazılış Sebebi.....	60
1.5. Eserin İçeriği	61

2. Eserin <i>Gülistân</i> ile Karşılaştırılması.....	61
2.1. Tertip Şekli Bakımından Karşılaştırma.....	61
2.2. İçerdikleri Manzumeler Bakımından Karşılaştırma.....	65
3. Eserin Dili ve Edebî Özellikleri.....	66
3.1. Dili.....	66
3.2. Edebî Özellikleri.....	68
4. Çeviri Metodu.....	72

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Metin	83
1. Nüsha Tavsifi	83
2. Metni Kurarken İzlenen Yöntem.....	84
3. Transkripsiyonlu Metin	87
4. Diliçi Çeviri.....	155
Kaynakça	213
Tıpkıbasım	219

Ön Söz

Türk edebiyatı asırlar boyu unutulmayan büyük şöhretler yetiştirdiği gibi eserleri kütüphane raflarında kalakalmış, bir şekilde ihmal edilerek zamanla adı sanı unutulmuş müelliflere de sahiptir. Bugüne kadar üzerine çalıştığımız kalem erbabı arasında bu türden olanların ortak özelliklerinin başta şair tezkireleri olmak üzere klasik biyografi kaynaklarında yer almamak olduğunu tespit ettik. Elinizdeki kitabın müellifi, daha doğru ifadeyle mütercimi olan Mecîdî de onlardan biridir. Divan şiirinin esaslarına hâkim olduğu çok bariz olmasına rağmen manzumelerinin muhtevası daha ziyade dinî-tasavvufi olduğu için tezkire müelliflerinin kendisine yer vermemesi bir noktaya kadar anlaşılabilir da telif ve tercüme onlarca eser veren birinin *Şakâyi-kı Numâniye* zeyillerinde anılmaması gerçekten ilginçtir.

Bütün mensur eserlerinde kendisini Abdülmecîd bin Şeyh Nasûh bin İsrâîl olarak takdim eden müellifimiz müstakil şiirlerinde ve manzum eserlerinde ise Mecîdî mahlasını kullanmıştır. Bu sebeple çalışmamızda kimi zaman künyesiyle kimi zaman mahlasıyla kimi zaman da Abdülmecîd Efendi olarak anacağımız müellifin kadri, ömür sürdüğü devirden yaklaşık beş asır sonra bilinmeye başlanmıştır. Birkaç eseri vesilesiyle adının geçtiği *Keşfuzzumûn* ile birkaç kaynaktaki sınırlı malumat bir yana bırakılırsa onun günümüz Türk okurunun önüne çıkması son 15 yıl içinde gerçekleşebilmiştir. Bu hususun altını kalın çizgilerle çizmemiz aslında bir hayıflanmadır. Zira Abdülmecîd b. Nasûh, şiirde değilse bile düzyazıda hiç de göz ardı edilmeyecek evsafa bir sanatkârdır. Bize göre o, Türk nesrinin en güçlü temsilcisi olan Sinan Paşa'nın bir asır önce attığı sağlam temeller üzerine eserler inşa etmeye çalışan güçlü bir münşidir.

Hayatı hakkındaki kimi bilgiler hâlâ muğlak olan Mecîdî'nin orta yaşlarına doğru kaleme aldığı anlaşılan *Gülzâr*, onun münşîsini gös-
teren en önemli eserlerinden biridir. *Gülzâr*, İranlı şair Sadî-i Şirâzî'nin
ünlü eseri *Gülistân*'ın muhtasar çevirisidir. Mecîdî çevirisini yaparken
Sadî'nin sekiz babdan oluşan tasnif sistemine sadık kalmış, ancak on-
daki karmaşık sekizinci babı önceki bablardan konu başlığına uygun
bulduğu hikâyeleri bu baba alarak daha tertipli hâlde getirmiştir. Yine
Sadî'nin sekiz babında sayıları muhtelif olan hikâyeler yerine her bab-
dan beş hikâye seçerek eserine toplam kırk hikâye dercetmiştir. Diğer
eserlerine bakıldığında da onun telif, tasnif ve tercümelerini tertip ve ni-
zam içinde yapma gayretinde olduğu dikkat çeker. 10'a yakın "kırk ha-
dis" çeviri ve şerhi bulunan Abdülmecîd Efendi'nin bu eserindeki hikâye
sayısını "kırk" ile sınırlamasının da tesadüfi olmadığı kanaatindeyiz.

Gülzâr, Abdülmecîd b. Nasûh b. İsrâîl üzerine yapılan çalışma-
larda adından söz edilmeyen bir eserdir. Tespit edebildiğimiz yegâne
nüshası Leiden Üniversitesi Kütüphanesi Or. 981.21 numarada kayıtlı
bir risaleler mecmuasının 60a-89b sayfaları arasında yer almaktadır.
Manzum parçaların çok fazla olduğu hatta çevirdiği bölümlere naza-
ran *Gülistân*'dan da fazla manzumeye sahip olan *Gülzâr*, tipik çeviri-
lerden farklı kimi özellikler içerir. Öncelikle eserde Sadî'ye karşı örtülü
bir dâiye-i tefavvuk olduğunu söylersek abartmış olmayız. Bu bakı-
mdan eserin sadece çeviri değil kendisi söylemese de -ki Mecîdî çeviri
olduğunu da söylemez- bir "nazire" gayesi güttüğü söylenebilir. Bu açı-
dan bakılınca eldeki tek nüshasında yazan "Kitâb-ı Gülzâr der-Nazîre-i
Gülistân-ı Şükûfezâr" başlığının haklılığı düşünülebilir. Bununla birlikte
çevirisinde genişletmeler, yer yer eklemeler yapmışsa da hikâyeleri ay-
nen çevirmesi eseri nazireden ziyade "kısmi" yahut "muhtasar" çeviri
olarak adlandırmayı daha doğru kılmaktadır. Tercüme eserlerin hemen
tamamen özgün olan mukaddime bölümü bile *Gülistân*'dan tercüme-
dir. Aslında alışlagelmiş çevirilerden bir farkı da budur. Hatta öyle ki,
mukaddimedeki bir beyitte geçen "Elli yıldur geçdi 'ömrüñ h'âbda"
mısrasını görünce heyecanla Mecîdî'nin bilinmeyen doğum tarihini de

bulduğumuzu düşünmüştük. Ne var ki aynı ibare kaynak metinde de
geçiyordu ve eserini elli yaşında yazan aslında Mecîdî değil Sadî idi.

Çalışmamız, Abdülmecîd b. Nasûh b. İsrâîl'in hayatı ve eserle-
rine ayırdığımız birinci bölümden sonra *Gülzâr*'ın her bakımdan tanı-
tılmasına tahsis edilen ikinci bölümle devam etmiş, üçüncü bölümde
ise *Gülzâr*'ın transkripsiyonlu metni ve diliçi çevirisine yer verilmiştir.
Okurlara mukayese imkânı sunmak için son kısma da eserin eldeki tek
nüshasının tıpkıbasımını konmuştur.

Gülzâr'ın inceleme bölümünde âdet olduğu üzere müellifin hay-
yatı ve eserleri üzerine yöneldiğimizde Abdülmecîd Efendi ve eserleri
üzerine yapılan çalışmaların kahir ekseriyetinde tefrik, tetkik ve tahkik
ihtiyacı duyulmadan önceki yayınlarda yapılan tespit ve değerlendiri-
melere atıf yapmakla kifayet edilmiş olduğu dikkatimizi çekti. Eserler
üzerine tek tek yoğunlaşınca da mezkûr yayınlarda büyük kısmı kata-
log kayıtlarındaki hataların nüshaların görülmesine gerek görülmeden
kabul edilmesinden kaynaklanan bazı yanlış bilgilerin olduğunu tespit
ettik. Ona aidiyetini gösteren bir emare bulunmadığı hâlde 10 kadar
eserin Abdülmecîd Efendi'ye atfedilmesinin yanı sıra bazı eserlerinin
dilinin yanlış kaydedilmesi, bir eserinin iki farklı eser gibi gösterilmesi
gibi hataların da olduğunu gördük. Müellifin hayatına dair de gerek
Gülzâr'dan gerek diğer eserlerinden gerekse farklı kaynaklardan yeni
bazı bilgilere ulaştık. Bütün bunlara rağmen Mecîdî'nin hem hayatı hem
de eserlerine dair ileride yeni bilgi ve bulguların, tashih edilecek başka
tespit ve değerlendirmelerin de ortaya çıkması da şaşırtıcı olmayacaktır.

Elinizdeki kitabın metin tespiti esnasında katkılarını esirgemeyen,
daimi istişare hâlinde olduğumuz değerli mesai arkadaşlarımız Prof. Dr.
Ömür Ceylan ile Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Türkmen'e teşekkür ederim.

Eserin tıpkıbasımına izin veren Leiden Üniversitesi Kütüphanesi
yetkililerine; ayrıca çalışmamızın basımında gösterdikleri özen ve har-
cadıkları emek için İrfan Güngörür Bey'in şahsında DBY Yayınları ça-
lışanlarına da teşekkürü borç bilirim.

M. Fatih KÖKSAL
İstanbul, 2024

GÜLZÂR

منت خدای سبحان که خیز و جلیل در خدمت کزای بدعا بلکه محتاج
و ذلیل در لطف قدیمی کبر و ترساید نانیل و کرم عینی فاسق و با بساید
واصل در خون احسان نمید و کلام متعین و وجود انعامی اهل
ارض و سمایه مطلق در امره امتثال موجب قربت و وصال
و طاعتش استغفال باعث رؤیه جمال در نعم مالا یحصى
شکر و ثنا سبب مزینت و کرم بی انتها سنده حمد و دعای
ممد و دولته به نفس که تکرر دهاندن تو در روز روان اوله
باعث جوة اولوره و هر بار یک معجزه در دکان در دهان دون
اوله معجزه ذات اولوره پس معجزه الهی نعمت موجود
و پدید و هر نعمت شکر و ثنا واجب الادا اولوره که کفر نوع لبسته
بو خدمت شتاب عتاب مستحق عتاب بلکه لایق عقاب اولور نظم
بندیه بهتر بود در کیم همان عجز و قصور سینه اید اعتبار
پرخه انوک ذاته لایق عمل کیم اوله کیم ارسلیه یختیار
و قد قال الله الملك العفوره اعملوا آل داود شکرا و قلیل من عبادی
الذکوره نظم کیم کست و زیادتان کلور کیم
ایده شکر ادا لطف خدانکه که یوق احسان غایت و با بیان
منزه جودی احسان او خاندن بران حرکت حسنه هرگز نمیشد خون نیت

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün” ü yaşamak
“yarın” ları aydınlatır.

[60a]

Kitāb-ı Gülzār der-Nazīre-i Gülistān-ı Şükūfezār³

[60b]

Minnēt Hūdā-yı Rabb-i cemīle ki ‘azīz ü celīldür ve hıdmet gedā-yı ‘abd-i ‘alīle ki muhtāc u zelīldür. Luṭf-ı kādīmi gebr ü tersāya nā’il ve kerem-i ‘amīmi fāsık u pārsāya vāsıldur. H’ān-ı ihsānına mīr ü gedā müstağrağ ve cūd u in‘āmı ehl-i arz u semāya muṭlağdur. Emrine imtişāl mücib-i kurbet ü vişāl ve ṭā’atine iştiğāl⁴ bā’iş-i ru’yet-i cemāldür. Ni‘am-ı mā lā-yuḥşāsına şükr ü şenā sebeb-i mezīd-i ni‘met ve kerem-i bī-intihāsına ḥamd u du‘ā mümidd-i ‘ömr ü devletdür. Her nefes ki memerr-i dehāndan ka‘r-ı⁵ derūna revān ola bā’iş-i ḥayāt olur ve her bārī ki maḳarr-ı derūndan der-i dehāna devān ola müferriḥ-i zāt olur. Pes her nefesde iki ni‘met mevcūd u peyd[ā] ve her ni‘metde şükr ü şenā vācibü’l-edā olur ki eger nev’-i beşer bu hıdmete şitāb itmeye müsteḥaḳḳ-ı ‘itāb belk[i] lāyık-ı ‘ıḳāb olur.

³ Başlığın yanında derkenara aynı kalemle ve sürh mürekkeple eğik olarak yazılmış şu kayıt vardır: Min muşannifāti ‘Abdi’l-mecīd ibn Şeyḫ Naşūḥ

⁴ iştiğāl: istiğāl, nüsha.

⁵ ka‘r-ı derūna: کورون, nüsha.

Nazm:

[müfteilün müfteilün fâilün]

Bendeye bihter bu durur kim hemân

‘Acz u kusûrına ide i ‘tizâr

Yohsa anuñ zâtına lâyıq ‘amel

Kim ola kim işleye ey bahtiyâr

Ve kad qala ‘llâhu ‘l-melikü ‘l-gâfûr⁶: “İ ‘melû âle Dāvûde şükra
ve qalilun min ‘ibâdi ‘ş-şekûr”⁷

Nazm:

[mefâilün mefâilün feülün]

Kimüñ dest ü zebânından gelür kim

İde şükriñ edâ luṭf-ı Hudâ’nuñ

Ki yok ihsânına gâyât u pâyân

Münezzeh cüdî iḥşâdan o ḥanuñ

Neşr: Bārân-ı rahmet-i bî-ḥisâbı her yere yetişmiş ve ḥ’ân-ı
ni‘met-i [61a] bî-dirîği her diyâra irişmişdür. Perde-i nâmûs-ı bendegânı
günâh-ı kebir ile yırtup faş itmez ve vazîfe-i rûzilerini zenb-i şağır
ile kesüp bî-ma‘âş itmez.

Nazm:

[feilâtün mefâilün feilün]

Ey kerîmî ki luṭf u in ‘amuñ

Mü ‘min ü müşrikine ‘âm oldı

Düstânuñ kaçan ola maḥrûm

Düşmenüñ çünki pür-merâm oldı

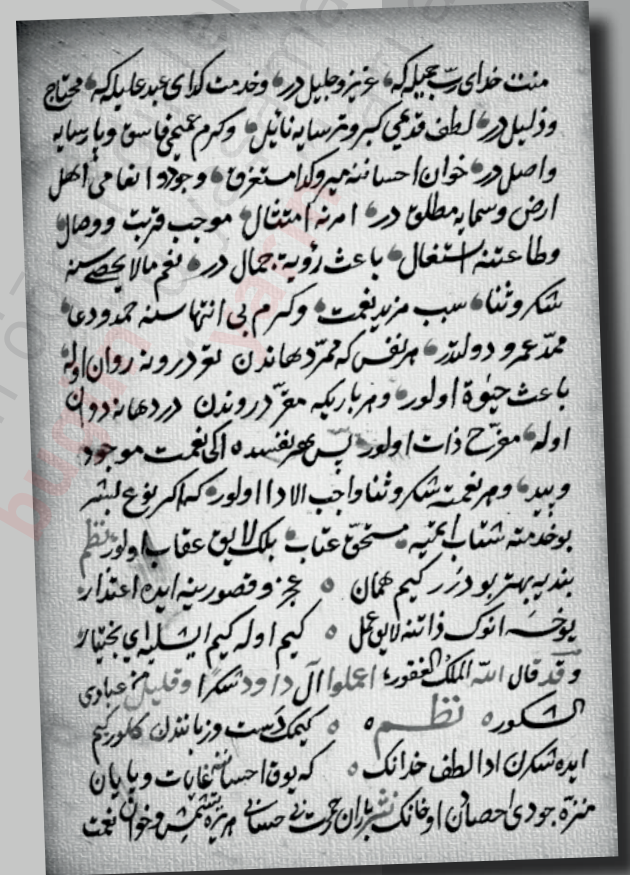
Neşr: Ferrâş-ı bād-ı şabâya dinildi ki ferş-i zümürriğini döşeyüp
rüy-ı zemîni müzeyyen ide. Ve dâye-i ebr-i bahâra buyrıldı ki benât-ı

⁶ “Bağışlayıcı ulu hükümdar olan Allah dedi ki:”

⁷ “Ey Dāvud ailesi, şükredin! Kullarımdan şükredenler pek azdır.” Sebe suresi,
13. ayetten itibaren.

4. Diliçi Çeviri

GÜLZÂR

[60a]

Çiçek Bahçesi Gülistân'a Nazire Olarak Yazılan Gülzâr Kitâbı

[60b]

Minnet, üstün ve yüce olan, kâinatın terbiyecisi güzel Allah'a; hizmet, muhtaç ve aşağılık olan hasta ve fakir kuludur. Onun ezeli lütfu ateşperestler ve Hıristiyanlara da yetişmiş, herkesi kapsayan cömertliği hem günahkârlar hem dindarlara erişmiştir. Onun bağış sofrasında beyler de dilenciler de doymuş; cömertliğinden ve nimet verişinden yerdekiler ve göktekiler nasiplenmiştir. Emrine uymak, ona yaklaşma ve kavuşma sebebi; ona ibadetle meşgul olmak, güzel yüzünü görme vesilesidir. Sayısız nimetleri için şükür ve övgü, nimetlerini artırır; sonsuz keremine hamt ve dua etmek ömrü ve mutluluğu uzatır. Ağızdan geçerek ciğerlere ulaşan her nefes hayat sebebi olur ve her seferinde içeriden ağza kadar gelmesi ferahlık verir. Şu hâlde her nefeste iki nimet vardır ve her nimete şükretmek ve nimeti vereni övmek boyna borçtur. Eğer insanoğlu bu hizmetin peşinde koşturmazsa paylanmayı hak eder, belki cezaya da layık olur.

Şiir:

Kul için en iyisi âcizliği ve kusurları için özürlenmektir.

Ey mutlu kişi! Yoksa Allah'ın zatına layık bir işi kim işleyebilir?

Bağışlayıcı, ulu hükümdar olan Allah dedi ki: "Ey Dâvud ailesi, şükredin! Kullanımdan şükredenler pek azdır. (Sebe, 13)"

Şiir:

Allah'ın lutfu için kim şükür borcunu ödeyebilmek kimin elinden ve dilinden gelir ki?

Onun verdiklerinin haddi hududu yoktur ve o sultanın cömertliği hesaba sığmaz.

Nesir: Hesapsız rahmet yağmurları her yere yetişmiş, esirgemediği nimet sofrası [61a] her diyara erişmiştir. Kullarının namus perdesini işledikleri büyük günah yüzünden yırtıp ortaya dökmez ve küçük günahları için de rızıklarını kesip onları geçimsiz bırakmaz.

Şiir:

Ey kerem sahibi! Lütfun ve nimetlendirişin hem inananlara hem müşriklere oldu.

Senin düşmanların bile muradına eriştikten sonra dostların nasıl bundan mahrum olsun?

Nesir: Ortalığı düzenleyen sabah rüzgârına zümrüt bir döşemeyle yeryüzünü bezemesi; bahar bulutu dadısına bitkilerin kızlarını yeryüzü beşiğinde besleyip güzelleştirmesi söylendi. Ağaç dallarının çocuklarından bahar mevsiminin gelişiyiyle çiçeklerden külah yaparak başlarına taç edip çiçeklerle parlatması; kamıştan Allah'ın kudretiyle öz suyunu tatlı bala dönüştürmesi; hurma tohumundan da Allah'ın terbiyesiyle en iyisinden ve enfes hurma yapması istendi.

Şiir:

[Ey insanoğlu!] Allah'ın rızkın gafletle yemesin diye bulut, rüzgâr, ay ve gökler senin için çalışır.

[Bunların hepsi] Allah'ın emrini senin için tutarlar. İnsafın gereği, senin bunun karşılığında Allah'a ibadet ederek çalışmandır!

Kaynakça

- Abdizâde Hüseyin Hüsameddin (2022a). *Amasya Tarihi*. C. 7. Haz. S. Arpağuş ve Ahmet Hakkı Turabi (Ed.: S. Keçeci Kurt, R.O. Özel, M. Hakverdioğlu), Samsun: Amasya Belediyesi Yay.
- Abdizâde Hüseyin Hüsameddin (2022b). *Amasya Tarihi*. C. 1-3 ve 4. Cildin bakiyesi. Haz.: Mehmet Arslan (Ed.: S. Keçeci Kurt, R. O. Özel, M. Hakverdioğlu), Samsun: Amasya Belediyesi Yay.
- Abdizâde Hüseyin Hüsameddin (2022c). *Amasya Tarihi* (C. 12). Haz.: Ahmet Hakkı Türabi (Ed. S. Keçeci Kurt, R.O. Özel, M. Hakverdioğlu), Samsun: Amasya Belediyesi Yay.
- Abdülmeccid b. Nasûh (yz. a). *Menâkıb-ı Evliyâ*. Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar No. 4027 33a-67b.
- Abdülmeccid b. Nasûh (yz. b). *Matlabu'l-a'lâ*. Süleymaniye Kütüphanesi Reşid Efendi TY 592.
- Abdülmeccid b. Nasûh (yz. c). *Nebzetün mine'l-Hakâyık ve Zübdetün mine'd-Dakâyık*. Millî Kütüphane Yz A 6124/10.
- Abdülmeccid b. Nasûh (yz. d). *Râhatu'l-ervâh*. Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar 3563/3.
- Açıl, Berat (2020). "Tosyevî'nin *Tercemetü'l-Levâiyih*'i ve Tercüme Stratejisi". *İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*. C. 60, S. 1, s. 1-55.
- Afyoncu, Erhan (2008). "Rüstem Paşa". *İslam Ansiklopedisi*. C. 35, s. 288-90. İstanbul: TDV Yay.

- Akbulut, Mansur Ahmet (2020). *Abdülmeccid bin Şeyh Nasûh bin İsrâil Et-Tosyevî'nin İrşâdî'l-Tâlibîn fi-Ta'lîmî'l-Müteallimîn'i (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Manisa: Manisa Celal Bayar Üniversitesi.
- Aktürk, İsmet (2013). *Abdülmeccid b. Nasûh'un Hadisçiliği ve Sürûru'n-Nâzirîn Adlı Risalesindeki Hadislerin Tahriri*. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Altıyaprak, İsa (2023). *Abdülmeccid b. Nasûh Tosyevî'nin (ö. 1588) Risâle fi Tefsiri'l-Âyâtî'l-Müteallika bi't-Temsil Adlı Risalesinin (50b-98b arası) Tahkik ve Tahlili*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Bağdatlı İsmail Paşa (1951). *Hadiyyât al-'arîfîn, Asmâ al-Mu'allifîn va Âşâr al-Muşannifîn*. Haz.: Kilisli Rifat Bilge. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.
- Bağdatlı İsmail Paşa (1971). *Keşf-el-Zunun Zeyli İzâh al-maknûn fi al-zayli 'alâ Keşf al-zunûn 'an Asâmî al-kutubi va'l-funûn*. İkinci basılış. Haz.: Muallim Kilisli Rifat Bilge. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.
- Bahadır, Savaşkan Cem (2018). "Abdülmeccid Tosyavî ve Manzum Kıssa-i Çoban'ı". *Uluslararası Amasya Şairleri Bilim Şöleni 4-6 Ekim 2018 Amasya*. Ed.: M. Fatih Köksal, s. 83-92.
- Bursalı Mehmed Tahir (1333), *Osmanlı Müellifleri*. C.1. İstanbul: Matbaa-i Âmire.
- Çolak, Fatma (2016). *Abdülmeccid Tosyavî ve "Kıyâfet-Nâme" Adlı Eseri (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Demirkazık, H. İbrahim (2015). "Mecîdî'nin Mirâciyesi". *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. S. 10/8, s. 849-886.
- Demirkazık, H. İbrahim (2015). *Abdülmeccid bin Nasûh'un Manzum Kıyâfet-nâmesi (İnceleme - Metin - Dizin)*. İstanbul: Asmaaltı Yay.
- Demirkazık, Hacı İbrahim (2022). "16. Yüzyıl Sûfi Şairlerinden Abdülmeccid bin Şeyh Nasûh'un (Mecîdî) Kıssa-i Çoban Mesnevisi". *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S. 28, s. 64-122.
- Demirkazık, Hacı İbrahim (2022). "16. Yüzyıl Sûfi Şairlerinden Abdülmeccid bin Şeyh Nasûh'un (Mecîdî) Kıssa-i Çoban Mesnevisi". *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S. 28,, s. 64-122.
- Erbaş, Muammer (2006). "Bir Osmanlı Müfessiri: Abdülmeccid b. Eş-Şeyh Nasûh b. İsrâil (ö.973/1565) ve Eserleri". *D.E.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*. S. 24, s. 161-186.

- Erbaş, Muammer (2008). *Abdülmeccid b. Eş-Şeyh Nasuh b. İsrail et-Tosyevi Tefsiri Sureti'l-İnsan -Tahlil, Tercüme ve Tahkik-*. İzmir: Birleşik Matbaacılık.
- Habîbî Ahmed bin Derviş (2020). *ed-Devhatü'l-İrfâniyye fi Ravzati Ulemâi'l-Osmâniyye*. Haz.: Ramazan Ekinci. İstanbul: TYEK Yay.
- Hayta, Ufuk (2008). *Abdülmeccid B. Şeyh Nasûh Tosyevî'nin (ö. 1588) Hayatı, Eserleri ve el-Hüdâ ve'l-Felâh Adlı Tefsir Risalesinin Tahkiki*. Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Hayta, Ufuk, Abdülhamit Birşık (2007). "Hayatı ve Eserleriyle Abdülmeccid B. Şeyh Nasûh Tosyevî ve Cevâhiru'l-Kur'ân ve Zevâhiru'l-Furkân Adlı Tefsir Risalesinin İlmî Değeri". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. C. 16, S. 2, s. 343-367.
- Karatay, Fehmi Edhem (1961). *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu*. İstanbul: Topkapı Sarayı Müzesi Yay.
- Kâtip Çelebi (2007). *Keşfü'z-zunûn an Esâmî'l-Kütübi ve'l-Funûn*. 5 cilt. Çev.: Rüştü Balcı. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yay.
- Kirenci, İsmail - Davut Ağbal (2023). "Abdülmeccid b. Şeyh Nasûh b. İsrâil Amâsî'nin Makâmâtü'l-Mücevvidin İsimli Eserinin Tecvid İlmindeki Yeri.". *Sosyal Bilimler Araştırmaları 2*. Ed.: Hasan Yerkazan. Ankara: Sonçağ Akademi Yay., s. 267-306.
- Kol, Tülay (2019). *Abdülmeccid nin Şeyh Nasûh Tosyevî'nin Arafâtü'l-Arifin Adlı Kırk Hadis Tercümesi: İnceleme-Metin*. Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi.
- Kuşdemir, Orhan Fatih (2017). "Abdülmeccid b. Şeyh Nasûh Tosyevî'nin Hayatı, Eserleri ve 'Menâkıbu'l-Ârifin ve Kerâmâtü'l-Kâmilîn' Adlı Eseri Hakkında". *SOBİDER Sosyal Bilimlerde Araştırma Dergisi*, S. 18, s. 305-323.
- Kuşdemir, Orhan Fatih (2021). *Abdülmeccid b. Şeyh Nasûh Tosyevî el-Amasyavî Hayatı-Eserleri ve "Menâkıbu'l-Ârifin ve Kerâmâtü'l-Kâmilîn"*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Mecîdî Mehmed Efendi (2022). *Hadâ'iku's-Şakâ'ik*. C. 2. Haz.: Bilal Alpaydın-Fatih Odunkıran. İstanbul: TYEK Yay
- Mecmûatü'r-resâil* (yz.) Süleymaniye Kütüphanesi Reşid Efendi TY 1019.
- Mehmed Şemseddin (1997). *Bursa Dergâhları - Yâdigâr-ı Şemsî I-II*. Haz.: Mustafa Kara, Aadir Atlansoy. Bursa: Uludağ Yayınlarıç
- Müstakîmzâde Süleyman Sa'deddin (1928). *Tuhfe-i Hattâtin*. İstanbul: Devlet Matbaası.

- Özel, Recep Orhan (2018.). “Abdülmeçid b. Nasuh et-Tosyevî el-Amâsî (996/1588) ve Risâle Fî Tefsîri'l-Âyâtî'l-Müteallika Bi't-Temsil Adli Eserinde İşârî Yorumlar”. *Osmanlı Döneminde Tefsir*. 123-147. İstanbul: Ensar Yay.
- Paçacıoğlu, Burhan (2016). *VIII.-XVI. Yüzyıllar Arasında Türkçenin Sözcük Dağarcığı*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Pak, Süleyman (2017). “Abdülmeçid b. Nasuh b. İsrail Amâsî'nin Tefsir İlmine Katkıları”. *Uluslararası Amasya Âlimleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, C.1. Amasya: Amasya Üniversitesi Yay. s. 235-248.
- Pak, Süleyman (2018). “Abdülmeçid b. Şeyh Nasûh b. İsrâil Amasî'nin ‘Risâletü'l-Fevzi'l-Azîm’i ve Tahkîkî.” *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. C. VI, S. 11, s. 81-117.
- Parlatır, İsmail – Györgi Hazai (2007). *Macar Bilimler Akademisi Kütüphanesi Türkçe El Yazmaları Kataloğu*. İstanbul: TÜBA Yay.
- Pattabanoğlu, Fatma Zehra (2016). “Abdülmeçid b. Şeyh Nasûh Tosyevî'nin ‘Fezâilü'l-İlm ve'l-Âlim’ Adlı Risâlesi ve Transkripsiyonu”. *EKEV Akademi Dergisi - Sosyal Bilimler* C. XX, S. 66, s. 269-288.
- Pattabanoğlu, Fatma Zehra (2016). “Abdülmeçid B. Şeyh Nasûh Tosyevî ve Münâcâtü Levâhibi'n-Necât Adlı Risalesi”. *III. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu “Kastamonu'da İlmî Hayat ve Kastamonu Âlimleri”*, s. 170-178.
- Pattabanoğlu, Fatma Zehra (2016). “Abdülmeçid B. Şeyh Nasûh Tosyevî ve Münâcâtü Levâhibi'n-Necât Adlı Risalesi”. *III. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu “Kastamonu'da İlmî Hayat ve Kastamonu Âlimleri”*, s. 170-178.
- Polat, Emanullah (2014). “Tosyevî'nin ‘el-Havf ve'l-Hüzün’ adlı Risâlesinin Tahkîki ve Değerlendirilmesi.” *Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. S. 3, s. 183-204.
- Sa'dî (1257). *Kitâb-ı Gülistân-ı Şeyh Sa'dî*. Bulak: Matbaa-i Bulak.
- Sakar, Ekrem (2016). *Abdülmeçid b. Nasuh Tosyevî ve Matlab-ı A'lâ Adlı Esma-i Hüsnâ Şerhi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Sakar, Ekrem (2023). *Abdülmeçid b. Nasûh Tosyevî'nin Matlab-ı A'lâ Adlı Eseri İnceleme - Metin*. Ed.: Fahri Çakan. Konya: Palet Yay.
- Samancı, Metin – H. İbrahim Demirkazık (2023). “Me'debü'l-Fuzalâi'l-Ârifin: Abdülmeçid bin Şeyh Nasûh et-Tosyevî'nin (ö. 1588?) Dört Büyük Halife Menakıbnamesi”, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S. 30, s.443-485.

- Schmidt, Jan (2000). *Catalogue of Turkish Manuscripts in the Library of Leiden University and Other Collections in the Netherlands: Comprising the Acquisitions of Turkish Manuscripts in the Seventeenth and Eighteenth Centuries*. C. I, Leiden: Leiden University Library.
- Sezen, Tahir (2007). *Osmanlı Yer Adları*. 2. Baskı. Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yay.
- Taşköprülüzâde (1985). *Eş-şakâ'îku'n-Nu'mânîye fî 'Ulemâ'i'd-Devleti'l-Osmânîye*. İnceleme ve notlarla neşreden: Ahmed Subhi Furat. İstanbul: İÜEF Yay.
- Toruk, Turgut (2010). *Abdülmeçid b. Şeyh Nasûh b. Ali Et-Tosyevî ve Pend-i Attar Tercümesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Üniversitesi.
- Tulum, Mertol (1971). *Sinan Paşa Tazarru'nâme*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yay.
- Uluğ, Harun (2009). *Abdülmeçid b. Eş-Şeyh Nasûh b. İsrail'in el-Hüdâ ve'l-Felâh' Adlı Eserinin Edisyon Kritiği ve Tanıtımı*. Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Yerkazan, Hasan (2018). “Abdülmeçid b. Nasûh et-Tosyavî el-Amâsî (ö. 996/1588) ve ‘Arafâtü'l-Ârifin İsimli Eseri””. *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 11, s. 119-157.
- Yerkazan, Hasan (2018). Abdülmeçid b. Nasûh'un Tezkîrî'n-Nâsîn fi Tefsîri Süret-i Yâsîn ve Tefsîru Süretü'l-Mülk İsimli Eserlerindeki Manzûm Hadîs Tercümeleri”. *Uluslararası Amasya Şairleri Bilim Şoleni 4-6 Ekim 2018 Amasya*. Ed.: M. Fatih Köksal, s. 351-366.
- Yılmaz, Mehmet (2013). *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler (Ansiklopedik Sözlük)*. İstanbul: Kesit Yay.

GÜLZÂR

منت خدای سبحان که خیز و جلیل در خدمت کزای بدعا بلکه محتاج
 و ذلیل در لطف قدیمی کبر و ترساید نایل و کرم تخم فی فاسق و با بساید
 و اصل در خون احسان نمید و کلام متعین و وجود انعامی اهل
 ارض و سما را مطلق در امره امتثال موجب قربت و وصال
 و طاعتش استغفال باعث رؤیة جمال در نعم مالا یحصیه
 لشکر و ثنا سبب مزینت و کرم بی انتها سینه حمد و دعای
 مدح و دولته به نفس که تکرر دهاند نغز در روز روان اوله
 باعث جوة اولوره و هر بار یک معز در روز در دهان درون
 اوله معز ذات اولوره پس معز سینه الی نعمت موجود
 و پدید و هر نعمت شکر و ثنا واجب الی اولوره که کفر نفع لبسته
 بو خدمت شتاب عتاب مستحق عتاب بلکه لایین عقاب اولور نظم
 بندیه بهتر بود در کیم همان عجز و قصور سینه اید اعتبار
 یخه انوک ذاته لایین عمل کیم اوله کیم ارسالی بخینار
 و قد قال الله الملك العفو اعلموا الی داود شکرا و قلیل من عبادی
 الشکره نظم کیم کست و زیادتان کلور کیم
 ایدر شکر ادا لطف خدانکه که یوق احسان غایت و با بیان
 منزه جودی احسان او خاندن بران حرکت حسنه هر تکرر من خون نیت

“dün” den öğrendiklerinle
 “bugün” ü yaşamak
 “yarın” ları aydınlatır.

زَنُّ دُرِّ وَعَابِدُ بَاطِحٍ رَعْنُ نَزْمٍ اِي كَيْفَ مَسَّ اِي لَيْلَتِكَ جَا كَيْفَ اِي كَيْفَ سَبِيحًا
 لَيْكُ بِنْدَا اِي لَيْلَتِكَ نَامَهُ كَيْفَ تَزْنِكُ سَبَا هُ كَيْفَ لَوْ كَلَّ اِي فَمَنْ تَحْصِيْلُ دِيَا دَانِ بَكَنْزُ
 نَمَا كَيْفَ خُشُو دَاوَلَهْ بَارِيْنِ سَنَدِكِ اَوْلَى حَتَّى وَاوَالِهْ مَنَا جَا تَهْ لَوَا هَبْ
 النَّجَاهُ وَالذَّرَجَاتُ هُ اَلْحَى وَوَالِ اِي هَبْ كَلِمَةً زَبَانُ مَرْهَ زَبَانِ اَشْرَفِ
 اِذْنَ دَا مَنزِي خَامُوسِ اَيْلَهْ وَهَبْ خَا طَرَهْ كَيْفَ جَنَانُ مَن خَسِرَانِ اِي كَرُونِ
 اِذْنَ جَانُ مَرْهَ فَرَا مَوْسُ وِيَهْ قَالَتْ مَرْهَ تَوْفِيْقُ هَدَايَتِ اَيْلَهْ كَرَا لِكِ
 وِيَهْ وَوَقْبَتَهْ تَلْفِيْنِ خَنَايَتِ اَيْلَهْ كَفَا رَا كَيْفَ لَمْ بَرِ نُوْرُ وِيَهْ كَيْفَ طَلِيْقُ
 طَلِيْقُ اَبْ وَاكَلِي بَا دَهْ وِيَهْ وِيَهْ مَرَا دَهْ اِي مَرْهْ وِيَهْ وَوَقْبَتَهْ كَيْفَ فُضُو
 شُغْلُ جَانِ وَاوَلِي مَرَا دَهْ وِيَهْ وِيَهْ سَدَا دَهْ اِي مَرْهْ سُوْلُ عِلْمِ كَيْفَ عَطَا اَيْلَتِكَ
 عَمَلِ اَيْلَهْ اَرَسْتَهْ اَيْلَهْ وِسُوْلُ عَمَلِ كَيْفَ اِعْطَا اَنْدَكَ اِخْلَاصِ اَيْلَهْ اِي سَهْتَهْ
 اَيْلَهْ اِخْلَاصَهْ مَرْهْ خَطَرِ عَظِيْمِدِنِ خِلَاصِ اِي دَرْجَتِ جَنَابِ عَزِيْزَتِ عَمَّا كَيْفِ
 بُوْشِيْنِ لِرُوْكَهْ مَلِيْحَا وِمَنَا صُ وِمَلَا اِذْ خَا صِ اَيْلَهْ بَرِضَا سَا كَيْفَ نَشَا كَيْفِ
 بِنْدَا مَعْشَرِ سَنَدِكِ فَرْهَ وِيَا كِ اَوْلَهْ وِيَهْ اَسْمَا كِ وِيَهْ كَيْفَ رُوْشَا اِي
 مَرْهْ وِيَهْ اَيْلَهْ مَطَرُ وِنَا بِنَا كِ اَوْلَهْ اَمِيْنِ يَا رَبِّ الْعَالَمِيْنَ
 قَطْمُ كَرَنْظُ اَنْسَكِ مَرْهَ رَا سَتِ اَوْلَهْ كَا مَرْهْ
 نَزْمِ اَوْلُوْبِنِ كَرْمِ بِيْعِ اَيْلَهْ بَا زَارْمَهْ كَنْدُ وَا كُوْفَرْهَ كَرِيْمِي تُوْسِكِنِ نَفْسِ
 نَفْسِ اَيْلَهْ اَوْلُوْبِ قَبْرِيْنِ فَا شِ اَوْلَهْ اَسْرَارْمَهْ اَلْحَى مَعْلُوْمُ شَرِ فِكْرِكِهْ
 نَفْسِ عَايِ اَلْوَدَّ بِالْوَدَّ مَعَا صِيْدُ وَا كَرَفْنَا رُوْ كَرُوْ اِي مَنَا هَجِيْ مَنَا هَجِيْدُ
 اَمِيْدُ وَا تَعْمُرُ چُوْ قَدْرُ اَكْرِيْمِ طَاعَتِهْ لَوْ قَدْرُهْ وَا عَزِيْبِ صَادِقْمَرْ جَنْبِلِ وَا

وَكَيْفَ دُرِّ اَكْرِيْمِ اَلْحَا عَمْرُ قَلْبِيْلِ وَا لَيْبِ دُرِّ قَطْمِ
 اَكْرِيْمِ خَسَكِ رِي سَا اَوْلَهْ هُ مَرْجَنْدِكِ نَهْ نَعْفَا نِ اَوْلَهْ
 اَمِيْدُ قُوْبِيْرُ صُوْجُمِ عَوَا اِي دَرْهْ هُ بُوْعَا جُوْ قَوْلِهْ سَنَدِكِ اِحْسَا نِ اَوْلَهْ
 هُ دَرِ تَارِيْحِ اِخْتِمَامِ هُ

چون اولمشده تاريخ حجر ای یاره طغوز یوز عم القم طغوز در شمار
 بوکلدر ارا ایلده مستی اولن کنایه بنویسور بوز در کاره
 تمام ایلدم ایدر دی با یا نه خوشی او مارم جھانن قلک یار کاره
 اونتمایه انجان دعا دن نبی روانم اگالر که اول کرد کاره
 جعتمون آزاد ایدر و جهمنی
 بکاجنت اچمن این لشکاره
 م

ه المحدثه و حسن و الاشیعین ه

و شرحه و توضیحه

تاریخ و تاریخ
 در وقت الفجر در روز
 چهارشنبه

مراجعه و در اختتام این کتاب
 شول زمانه اولدی با بان کتاب با کمال ایلدی اول اول فرود
 اولدی تاریخ بولدی و حقیقت لایم لفظ و این جسم فاطمی

ایرشدی غلامی کمالی انوک ه کیند روی طلائی جمالی انوک
 جمیل اولدی جمله خصالی انوک ه جو بل ولدی فضل و نوالی انوک
 بیت نه عم نشول قومه کیم احمد اولان پشیمان ه
 نه باک اول موج دریا دنکه اوله نوح کتیبان ه
 نشر بندکان کنه کاردن برسی چرکسان روز کار اولوب دست
 انابتی امید اجابت ایله درگاه حق تعالیه عه و علا قالدرب دعا ایلله
 حضرت حق اذن استغنا ایدوب نظر اکتبه دفعه نانبه نه
 دعا ایلله حضرت حق نینه استغنا ایلله و دفعه ثالثه ده که مرتبه
 کماله تضرع وزاری و انبالی ایلله نینه درگاه ملک متعاله ال قالدرب
 نیاز ایدیک حق سبحانه و شانه فرستکانه ندا ایدوب دیکه با بملایکتی
 لقد استجبت من عبده و لیسرت غیره فقد غفر لی فی ای
 ملک لکم تحقیقا بعد خرنیک ناله و اینتندن استجیا ایلدم حال بوکه انوک
 بنون غیره مولای و کنایه بنی بناه ایدر بر آله اعلاسی پوقر ایلن
 کنایه منی مغفور ایدوب غفر اغله خصیای منی مستور ایلدم که چن زاری بنه
 کنه کاره بسیار و آشکار اوله اولدمه بکاه شرم و استجیا و کمال
 لطف و عطادن غیره نه کار اوله نظم
 کون لطف وجودن خدا کتیبان ه کنایه قول ایشلر و انان خداه
 زهی کبریا و کمال کرم ه که تمس خطانک حج اسن عطاء
 نشر جلالی کعبه سنوک کفله ری تعصیر عبادتله نه مغفر فله در که دیر لر

ما عبد ناک حق عبادتک ه و جمالی طلیه سنک و اصف لدره بخره منسوب
 لر در که بیور لر ماع فنا ک حق مغفرتک نظم
 اگر وصفین صور رسک باله ای ه نشانا سوزدن نشان و بر ری بی
 که عاشق کشته معشوق اولدر ه کلور کشته دن اولوز و اعلان
 نشره لطیفه صاحب دلان دن بره باشنی مراقبه جیبه چکوب
 مکاشفه بحر مستغرق اولمش ایدی چونکه اول حالتدن بری اولدی
 یعنی خودن صحوه کلدی انوک صحا بنون بری طریق انبساط ایلله اکا
 دیریکه اول بتانکه سن انده اولمش ایدیک و مکاشفه کلزار نین قرار
 بولمش ایدیک اول کلستان و لایتنن بزه نه تحفه کرامت کتور دک
 اولدی بو بولده جواب و بر دیکه خاطر من بو خاطر حاصل اولمش ایدیک
 اگر درخت کستانه و اصل اولم ه هدیه یاران ه وارغان اخوان
 دامنم پر ایدیم چون درخت کله ایر شدم بوی کلستانه بنی شولنه
 مست و مد هوش و حیران ایلدیکه دامنم المذن دوشدی نظم
 ای مرغ سجده چتی بر وانه دن او کون کیم جاشنی جانانی او کنده ایدر ایشار
 و عوای وصال ایلدیم کاذب و کورن کلیمر چو خبر دار اولندن خبر ای بار
 من عرف الله طال لسانه منزل مبتدیاندر و من عرف الله کل لسانه
 مقام منتهی ایدر نظم ای ذالک اولدی عالی و عم و قیل و ظر دن
 کله سلیم صفاتک اتقادی کیم ادر اک مجلس چون اولدی اوجو پایانه ایدی هم عمر
 دل دانی وصف اول انذین سنده غمناک درخنی جهان فاه و در عیبای عمر و نزل کانی

منت خدای سبحان که غنیز و جلیل در خدمت کلامی عبد علیکم محتاج
 و ذلیل در لطف قدیمی کبر و ترساید نایل و کرم عجبی فاسق و پاسبان
 و اصل در خوان احسانه می و کلام تغز و وجود انعامی اهل
 ارض و سمایه مطلق در امره امتثال موجب قربت و وصال
 و طاعتش استغال باعث رویه جمال در غم مالا یحیی سنه
 شکر و ثنا سبب مزید نعمت و کرم بی انتها سنده حمد و دعا
 ممد و دولت در هر نفس که حمد و دهان نود در روز روان اول
 باعث حیوة اولور و هر بار که معتر در زندگ در دهان دوان
 اوله مفرح ذات اولور پس عجز نفسده الی نعمت موجود
 و پدید و هر نعمت شکر و ثنا واجب الی اولور که اگر بفرغ لبسته
 بو خدمت شتاب عتبه مستحق عتاب بلکه لایق عقاب اولور نظم
 بندیه بهتر بود در کیم همان عجز و قصور سینه این اعتبار
 یوخ انوک ذاتنه لایق عمل کیم اوله کیم ایستلایه ای بختیار
 و قد قال الله الملك المغفور اعلموا الی داود سکا و قلیل عبادی
 الیکوره نظم کیم دست و زبان نکل کور کیم
 ایده شکر ادا لطف خدانکه که یوق احسان غایبات و پایان
 منزله جودی احسان او خانک شکران حیرت حسنه هر شکر و خون نعت

التم

می دروغی هر زیاده ای شکر در پرده ناموس بندگانی کف که کبیر ایلدیر توب
 فاش اتمز و وطنه روزی کسری ذنب صغیر لیکه کسوب بی ماسی
 نظم ای کبری که لطف و انعامک مؤمن و مشرکینه عام اولور
 دوستانک چنین اوله محروم دشمنک حتی نکه بر مرام اولور
 نشر فرانس باد صبا یه دینلر دیکه فرس زمر دینی دوستیوب
 روی زمینیه مزین ایده و دایره ابرهان بیور لیکه نبات نباتی
 زمین بکننده بسلیوب مستحسن ایده و اطفال شاخه خرم
 موسم بار ایلد کلاه شکوفه لری باشکری اوزن تاج ایدوب
 پراز بار و انوار اید و نای عصمان سنی قدرت پروردگار ایلد
 شهد سینه و تخ خرمایی تربیت کردگار ایلد خلایا و بهترین ایده
 ابر و باد و مه و انلاک سنو کون دورره تا که زرقینی حکم بیسین غفلت ایلد
 چون سنو کون اولور حکم خدایه فورا شکر طائفان بود در سنده در طلوع نکل
 در نعت حبیب محمد مصطفی علیه السلام

خبرن وارد اولمشدر که بیور مشدر مسرور کائنات و مفرح موجود
 و خلاصه مخلوقات و زین ممکنات رحمت عالمیان موصوفت
 آدمیان و تتمه دور زمان و شفیع ارباب عصیان خانم الایها
 معنی و من کیه مجتبی و مرتضی اعنی حضرت محمد مصطفی علیه افضل الصلوات
 و اکمل الصلوات
 شکر
 شفیع و رفیع و حبیب حلیم
 قسیم و قسیم و قسیم و قسیم

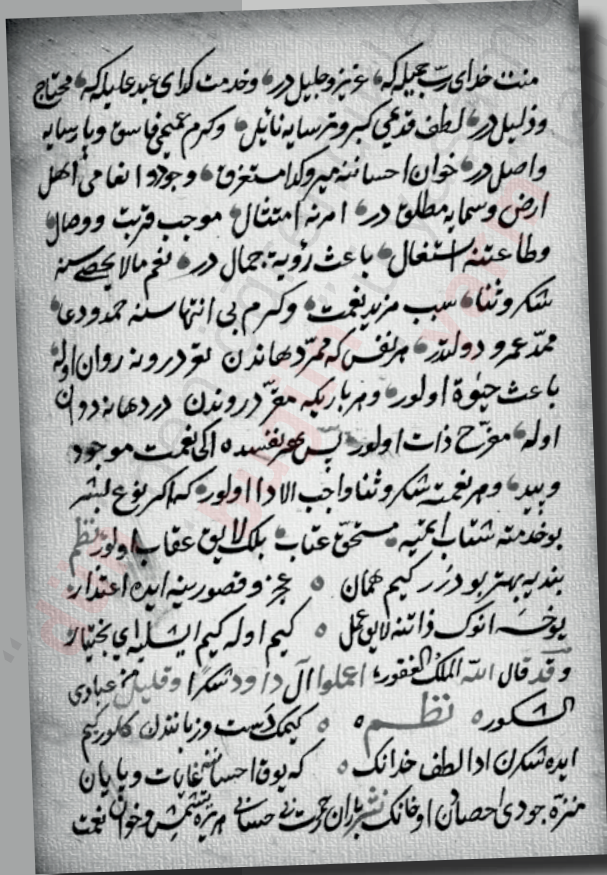
کتاب گلزار در نظیر کلمات کو فزار
میں مہنگات عبدالحق صاحب نصوص

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün” ü yaşamak
“yarın” ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün” ü yaşamak
“yarın” ları aydınlatır.

Tıpkıbasım

GÜLZÂR

GÜLZÂR

ŞEYH NASÛH OĞLU ABDÛLMECÎD'İN
MUHTASAR GÜLİSTÂN TERCÜMESİ

Mehmet Âkif, bir şiirinde “Sessiz yaşadım kim beni nerden bilecektir!?” diyordu. Kalemî ömrü boyunca susmamış bir şairin “sessiz yaşadığını” düşünmesi ve “unutulacağından” hemen hemen emin görünmesi, kalemlle ilişkisi yalnız okumaktan ibaret olan insanlar için bugün garip görünebilir. Ama yazmak “tek kişilik bir girdap”tır nihayetinde. Yazdıkça boğulduğunuz ve bir süre sonra “bilinmek ve hatırlanmak” denen gün ışığını göremez olduğunuz bir girdap!

Osmanlı edebî geleneği, üzerinde çokça çalışıldığı varsayılan -ki son elli yıl düşünüldüğünde bu varsayım doğru kabul edilebilir- bir okyanus gibidir. Ama her okyanus gibi yapılan çalışmaların büyük çoğunluğu kıyının konforundan pek de uzaklaşmadan gerçekleştirilir. Hâlbuki bu okyanus; açıklarında, ufkun ötelinde keşfedilmeyi bekleyen ne rengârenk resifler, ne mercan kayalıkları barındırmakta; asırlar önce dönmeye başlayan “tek kişilik girdap”larında duyulmaktan artık ümidini kesmiş ne feryatlar, ne imdat çığlıkları gizlemektedir. İşte elinizdeki bu eser, Osmanlı edebî okyanusundaki beş asırlık nisyan girdaplarından birine yapılan en cesur dalışlardan biridir.

Yaklaşık beş yüz yıllık bir gecikmeyle de olsa, üç dilde manzum-mensur elliden fazla esere imza atmış **Mecîdî** ile tanışmaya ve onun Sâdî’den ödünçleyerek özene bezene kurduğu **Gülzâr**’ında gezinmeye hazır mısınız?...

Ömür Ceylan

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-6769-56-4

9 786256 769564